

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

17 березня 2005 року

№10 (2704)

9 березня 2005 року відбулася зустріч ректора НТУУ «КПІ» академіка НАН України професора М.З.Згуровського з представником Світового Банку паном А.А.Аверченковим.

Під час зустрічі було обговорено можливості участі нашого університету в реалізації ряду проектів, якими опікується Світовий Банк. Зокрема, мова йшла про технічні сторони вирішення проблем Кіотського протоколу, комплексного використання геотермальних ресурсів, вітрової енергетики, перепідготовки кадрів тощо.

НТУУ «КПІ» –

Світовий Банк

У зустрічі взяли участь д.х.н. М.М.Хворов – заст. директора департаменту МОН, д.т.н. професор С.О.Кудря – заст. директора Інституту відновлювальної енергетики НАН України, член-кореспондент НАН України Ю.І.Якименко – перший проректор НТУУ «КПІ», член-кореспондент НАН України М.Ю.Ільченко – проректор з наукової роботи, професор С.І.Сидоренко – проректор з міжнародних зв'язків, професор Б.А.Циганок – керівник управління міжнародних зв'язків, професор О.С.Яндутьський – декан факультету електроенерготехніки та автоматики НТУУ «КПІ».

Инф. «КП»

Створено Раду проректорів з наукової роботи

3 березня 2005 року в Міністерстві науки і освіти України відбулася нарада проректорів з наукової роботи вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації та директорів наукових установ, підпорядкованих МОН України. У роботі наради взяв участь міністр освіти і науки України С.М.Ніколаєнко. Головною метою наради було обговорення сучасного стану та перспектив розвитку університетської науки в Україні.

На нараді було також прийнято рішення про створення Ради (далі Рада) проректорів з наукової роботи навчальних закладів III–IV рівнів акредитації та директорів наукових установ МОН України. Метою створення цієї Ради є забезпечення вирішення стратегічних завдань наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності ВНЗ та наукових установ як важливого фактора інноваційного розвитку держави.

На нараді головою Ради було обрано проректора з наукової роботи НТУУ «КПІ» члена-кореспондента Національної академії наук України Михайла Юхимовича Ільченка.

Обрання М.Ю.Ільченка головою Ради свідчить про високий загальнодержавний авторитет Київської політехніки, про визнання величезного внеску НТУУ «КПІ» в освіту і науку України.

Инф. «КП»

У середині лютого делегація НТУУ «КПІ» відвідала Малайзію на запрошення президента Університету Куала Лумпур доктора Ібрагіма Саада. Київську політехніку представляли завідувач підготовчого відділення для іноземних студентів доц. В.І. Прохоров, декан міжуніверситетського медико-інженерного факультету проф. В.П. Яценко та декан факультету авіаційних та космічних систем проф. О.В. Збруцький.

Основною метою поїздки було проведення переговорів про підготовку в НТУУ «КПІ» спеціалістів для Малайзії. Зустрічі з іноземними колегами були успішними: між університетами підписано угоду, згідно з якою 20 малайзійських випускників шкіл цього року розпочнуть довузівську підготовку для подальшого вступу до нашого університету.

Українська делегація також мала зустріч в Агенції акредитації Малайзії, де відбулось обговорення питання щодо визнання на державному рівні дипломів НТУУ «КПІ» в Малайзії. На сьогодні такий статус мають лише дипломи Кримського медичного університету. Департамент освіти Агенції висловив готовність відвідати НТУУ «КПІ», щоб вирішити питання протягом цього року. До речі, визнання закордонних дипломів в Малайзії передбачає відвідання відповідного університету, знайомство з його навчально-лабораторною базою та умовами проживання студентів.

Університет Куала Лумпур складається з 4-х інститутів: Малайзійського інституту авіаційних

технологій, Британсько-Малайзійського інституту, Французько-Малайзійського інституту та Іспансько-Малайзійського інституту. Університет підпорядкований компанії «Технологічний університет МАРА».

Вищу та середню спеціальну освіту в Малайзії можна здобути як у державних закладах, організаційно та економічно підпорядкованих Міністерству освіти, так і в недержавних, які створювались та функціонують як складові частини компанії МАРА. Вона визначає організаційні й фінансові засади

я складає 3,5 – 4 роки. Кваліфікація, яку отримують випускники, відповідає рівню молодшого спеціаліста (хороша спеціальна середня освіта). Малайзійський інститут авіаційних технологій, в якому навчається 750 студентів, займає кілька корпусів, з них 2 – навчальні, 1 ангар з літаками (більше 15 літальних апаратів різних фірм), працюють 6 комп'ютерних класів. Проте в цілому рівень підготовки спеціалістів не є високим. Так, у цьому інституті немає жодного викладача з науковим ступенем магістра чи кандидата наук. Тож випускники часто не можуть знайти роботу за спеціальністю. Це спонукає їх здобувати освіту за кордоном. Зокрема, у Великій Британії, де вартість навчання складає 8000 фунтів стерлінгів на рік, що в 7-8 разів вище, ніж у місцевому університеті.

Малайзійський інститут авіаційних технологій традиційно готує спеціалістів з обслуговування авіаційної техніки. Проте зараз ставиться завдання підготовки фахівців із розробки літальних апаратів. Але в університеті немає відповідних викладацьких кадрів. Тому передбачається направляти в Україну та Росію групи студентів, які після закінчення навчання стануть викладачами у себе на батьківщині. Крім підготовки висококваліфікованого персоналу, передбачається створення в перспективі власних літальних апаратів. У Малайзії йде підготовка до запуску в космос свого космонавта.

Закінчення на 2-й стор. ➔

ВІЗИТ ДО МАЛАЙЗІЇ

Угоду між НТУУ «КПІ» та Університетом Куала Лумпур підписано

та методично підпорядковується Міністерству освіти. МАРА, крім приватного капіталу, отримує й державне фінансування для проведення програм, визначених державою як пріоритетні (навчання студентів за кордоном за перспективними новітніми спеціальностями – біотехнологія, телемедицина та медицина, електроніка, авіація).

Університет Куала Лумпур готує спеціалістів кваліфікаційного рівня «бакалавр». Термін навчан-

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 Зустріч з представником Світового Банку

Створено Раду проректорів

1 Візит до Малайзії

2 Подарунок від корпорації

Хай щастить

Нова спеціальність

3 «Я студент КПІ» – студентська сторінка

5 Інтелектуальна власність: досвід Великобританії

В. П. Єрмаков – математик і педагог

6 Дні відкритих дверей

Подарунок від корпорації SUN Microsystems

2 березня в НТУУ "КПІ" було урочисто відкрито навчальний комп'ютерний клас на 16 робочих місць – подарунок від корпорації **SUN Microsystems**. У присутності студентів та викладачів віце-президент корпорації Дені Іро та перший проректор НТУУ "КПІ" проф. Ю.І.Якименко перерізували символічну стрічку, запрошуючи політехніків до плідної співпраці.

Инф. "КПІ"

ВІЗИТ ДО МАЛАЙЗІЇ

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Рівень життя в Малайзії, зокрема в столиці країни Куала Лумпур, досить високий. Прожитковий мінімум становить близько 400 дол. США, середня зарплата в промисловості – 800-900 дол. США. В Куала Лумпур з громадського транспорту є одна лінія підземного метро та кілька ліній надземної монорейкової дороги, потяг на якій складається з одного вагона, а інтервал руху – 15 хвилин. При тримільйонному населенні на вулицях майже безлюдно. Всі пересуваються на власних авто або таксі. Молоді люди після отримання освіти за кордоном прагнуть повернутись працювати назад в Малайзію.

Основні галузі промисловості – нафтовидобування, видобування олова, виробництво пальмової олії, побутової електроніки та комп'ютерної техніки, туризм. На 25 мільйонів населення країни щорічно приходить 12-13 мільйонів закордонних туристів. У країні працює 7 автомобільних заводів, на 3-х із них випускаються автомобілі власної розробки.

Візит делегації політехніків в Куала Лумпур засвідчив зацікавленість Університету Куала Лумпур та його керівної структури компанії МАРА у співпраці з НТУУ "КПІ", яка може мати хороші перспективи.

О.В. Збруцький, професор, декан ФАКС

В ангарі Малайзійського інституту авіаційних технологій

Уже кілька поколінь молодих людей висловлюють захоплення прекрасною статтю, цитуючи улюблений фільм: "Студентка, комсомолка, спортсменка... і просто красуня". Усе перелічене (за винятком громадської організації) повною мірою стосується Наталі Гавришук, четвертокурсниці ПБФ. Золота медалістка в школі, відмінниця навчання в університеті, донедавна член профкому студентів, а що її врода зачарує – переконайтеся самі.

Приїхала Наталя до НТУУ "КПІ" з Хмельницької області. Енергійна, принципова, доброзичлива та уважна до колег і старших, вона швидко завоювала їх повагу та авторитет. Організаторські здібності дівчини якнайкраще розкрилися при організації університетського конкурсу "Студентська сім'я-2004". Після цього її було обрано на посаду голови комісії студентського профкому з соціального та правового захисту.

Володіючи більш повною інформацією щодо правового та соціального захисту молоді, тут уважно ставляться до всіх відвідувачів, опікуються найменш соціально захищеними студентами,

допомагають політехнікам відстояти свої права у взаємовідносинах з адміністрацією університету, а іноді навіть з владними інституціями.

Чим полонили студентку оптичні прилади та системи, які вив-

можливості відкриваються", – захоплювалася потім. Молодий дослідник уже подав заяву на винахід, що стосується способу комплексної діагностики біологічних тканин. За позитивного рішення, її ідеї можуть отримати застосування в оптичних медичних приладах. А що є благороднішим, аніж поміч і служіння людям. У цьому навчальному році студентка удостоєна стипендії Верховної Ради України.

Торік у житті дівчини сталася серйозна подія. Хвацький хлопець Михайло (теж приладобудівник, але вже зі стажем – аспірант), як кажуть, втопився в її очах раз і назавжди, та й її серце покорило. Тож незабаром погодилася Наталя змінити свої і прізвище, і статус. Тепер вона Наталя Безугла, дружина. Молода сім'я очікує на поповнення. Татко, як завжди, мріє про сина, а мама – про помічницю. Хоча, зізнаються, радітимуть будь-якому подарункові Лелеки.

У майбутньому Наталя сподівається сполучати навчання, домашні справи та наукову роботу. Хай щастить.

Н. Вдовенко

Хай щастить

Н. Гавришук

чає, сказати важко, але навчається дівчина із задоволенням. Нещодавно на практиці в ЦКБ "Арсенал" працювала над дослідженням характеристик фотоприймальних систем для контролю якості оптичних елементів. "Так цікаво! Як

Нова спеціальність – екобіотехнологія

В НТУУ "КПІ" динамічно розвивається напрям підготовки висококваліфікованих інженерів-біотехнологів. Адже біотехнологія є однією з найбільш перспективних галузей науково-технічної, промислової і комерційної діяльності у розвинутих країнах світу, де сформована і активно діє розгалужена система підготовки фахівців для біотехнологічної сфери. З її розвитком пов'язано вирішення ряду важливих соціальних, енергетичних, сировинних, продовольчих та екологічних проблем.

На сьогодні рівень підготовки фахівців-біотехнологів, зокрема, екобіотехнологів, в Україні не відповідає сучасним світовим вимогам. При цьому освітня та наукова база хімічних і біотехнологічних напрямів, школа фізико-хімічних досліджень біотехнологічних процесів, вагомі прикладні доробки в галузі проектування, виготовлення та експлуатації відповідного обладнання, що склалася в НТУУ "КПІ", надають можливість готувати спеціалістів найвищої кваліфікації з розробки, впровадження та супроводу сучасних технологій в біоенергетиці та екобіотехнології.

Тому в університеті й було створено кафедру екобіотехнології та біоенергетики (далі – кафедра). На сьогодні вона забезпечує хімічну складову підготовки фахівців з біотехнології і біотехніки (маються на увазі теоретичні основи біотехнології: біохімія, хімія біогенних елементів, біофізика, біофізична та біологічна хімія, біотрансформація органічних і неорганічних сполук, біоенергетика, екологія тощо) і готується стати "випусковою" зі спеціальності 7.092903 "Екобіотехнологія" – однієї з трьох спеціальностей напряму 0929 "Біотехнологія", процес ліцензування якої знаходиться на стадії завершення.

Закономірним є питання: чому було обрано саме спеціальність "Екобіотехнологія"? По-перше, вирішення нагальних завдань охорони навколишнього природного середовища за допомогою живих організмів і біосистем з метою переробки відходів, очищення природних середовищ від техногенних забруднень,

знешкодження техногенних викидів та скидів, відновлення родючості земель, заміни хімічних препаратів сільськогосподарського призначення на екологічно чисті біотехнологічні є в даний час одним із найважливіших напрямів прикладної екології і біотехнології. Складні екологічні та енергетичні обставини в Україні у свою чергу обумовлюють необхідність пошуку принципово нових енергоперетворюючих технологій з метою зменшення витрат первинних (паливних) енергоресурсів та негативного впливу на довкілля. Тому одержання енергії за нетрадиційними біотехнологіями може спри-

Під час навчання студенти набудуть уявлення про структуру і закономірності функціонування природних і техногенних екосистем, закономірності трансформації хімічних та біологічних забруднювачів та їх вплив на організм людини і тварин, про основні групи мікроорганізмів – біодеструкторів забруднень та засоби їх селекції, одержання енергії за використання живих організмів та можливості створення на біологічних матеріалах сенсорів і пристроїв перетворення видів енергії.

Майбутні екобіотехнологи отримають фундаментальну та прикладну підготовку для науково-дослідної, технологічної, проектної, організаційної та природоохоронної діяльності на підприємствах усіх форм власності. Основні зусилля будуть спрямовані на вивчення основ екобіотехнології як базової науки з урахуванням важливості знань про єдність і нерозривність зв'язків людини і природи, а також про головні ефекти впливу діяльності людини на довкілля. Студенти поглиблюватимуть свої знання на базі щойно створених філій кафедр в Інституті біоорганічної хімії та нафтохімії та в Інституті біологічної хімії ім. Ф.Д.Овчаренка НАН України.

Кафедра планує в майбутньому готувати фахівців за спеціальностями: біоенергетика, біоорганічний синтез, біотехнології природоохоронного спрямування та контроль (аналіз) якості продукції. Підготовка в НТУУ "КПІ" таких фахівців дозволить швидше виправити небезпечні помилки ХХ сторіччя – налагодити взаємовідносини людини з природою, створити нові екологічно безпечні і модернізувати існуючі технології виробництва в промисловості та сільському господарстві, енергетиці, розробити і заснувати нові принципи та підходи до здоров'я людини, харчування, довкілля і біосфери в цілому, прискорити науково-технічний прогрес, нормалізувати екологічну ситуацію в Україні.

Є.В.Кузьмінський, завідувач кафедри екобіотехнології та біоенергетики, д.х.н., проф.

Є.В. Кузьмінський

яти вирішенню цих проблем. Можливий обсяг використання поновлювальних джерел енергії в Україні оцінюється на рівні 1-2% у поточному році та 4-8% на 2010 рік, за умов максимальної реалізації очікуваних параметрів.

По-друге, з 2003 р. підготовка фахівців-екобіотехнологів здійснюється лише в Національному авіаційному університеті. Але таких спеціалістів потребують підприємства, підпорядковані Міністерству охорони навколишнього природного середовища, МінАПК, Держкоммедбіопрому, а також комунальній господарства, санепідемстанції та наукові установи НАНУ, АМН України, МОЗ України, Української академії аграрних наук тощо. Усе це свідчить про потенційно високий попит на відповідних фахівців.

Я СТУДЕНТ КПІ

• СТОРІНКА СТУДЕНТСЬКОЇ РАДИ НТУУ «КПІ» •

№9, 2005 р.

Знайомство в друге

Привіт, читачу!

Якщо ти зараз читаєш ці слова – це означає, що вийшов у світ новий номер студентського додатка до «Київського Політехніка». Найуважніші з вас можуть помітити, що певний час цей додаток не випускався. І на це є ряд суб'єктивних та об'єктивних причин. А краще сказати так: «Я студент КПІ!» з об'єктивних причин, а саме через відсутність редколегії, не виходив, а члени самої редколегії зникли вже із своїх суб'єктивних причин. Та тепер усе змінюється! Хоч і все нове – це лише добре забуте старе, до студентського додатка внесено деякі зміни – узяти хоча б до уваги редколегію. Вона тепер складається із вже багатьом відомого дуету Шинкаренко&Зубачук. І звичайно, як би ми могли обійтись без нашого харизматичного віртуоза верстки – Сергія Гурінова.

А тепер про важливе. Ми запропонували свої послуги та вміння в журналістиці, щоб відродити і вдихнути життя у дещо позабутий «Я студент КПІ!». Ми обіцяємо повною мірою дотримуватися традицій наших попередників і взагалі бути толерантними та, за можливості, об'єктивними. І ми, нова редколегія, будемо намагатись, аби з кожним номером до рядів наших читачів приєднувалося все більше і більше нових читачів. І станеться це через те, що кожний випуск буде змістовнішим та цікавішим за попередній.

Ну і наостанок хочеться висловити надію, що наші відносини з вами (студентами) складуться добре і всі отримають те, що хотіли... чи по заслугах.

Редакція

ПО ТЕМІ

За грубе порушення Правил внутрішнього розпорядку НТУУ «КПІ» студент відраховується з університету, а саме:

а) за появу на заняттях в навчальному корпусі, бібліотеці, гуртожитку в нетверезому стані, в стані наркотичного або токсичного сп'яніння;

б) за вчинення крадіжки індивідуального, державного або громадського майна, хуліганські вчинки або інші неправі дії, встановлені вироком суду чи постановою органу, до компетенції якого входить накладання адміністративного стягнення;

в) за скоєння аморального вчинку, не сумісного з продовженням навчання у студентському колективі;

г) за систематичне невиконання розпоряджень адміністрації.

А чи має Служба безпеки право?

Бути студентом – приємно і в той же час серйозна справа. Статус студента несе в собі деякі свободи і обов'язки, відповідальність за свої вчинки. У молоді нашого університету часто виникають питання, чи можна переступити за якісь межі, норми, закони... І чим це загрожує? Іноді просто цікаво скуштувати «заборонений плід», особливо коли бачиш, як це роблять інші. Але когось «пронесе», а ти потрапиш у неприємні ситуації. Кого потім звинувачувати? Починаєш виправдовуватися, що не знав таких правил, законів – але незнання законів, як відомо, не звільняє від відповідальності.

У яких саме відносинах знаходяться права студента та обов'язки служби безпеки ми дізналися від Віктора Даниловича Тетерятника – заступника проректора з військової та спортивної освіти.

– Не так давно всі студенти КПІ підписували папірець, який забороняє паління на території навчальних закладів. Але в той же час як палили раніше, так і зараз палять у корпусах, гуртожитках, на вулиці біля виходів з корпусів. Яку саме позицію займає СБ з даного питання?

– Почнемо, насамперед, із того, що справді існує наказ міністра освіти і науки України, за яким забороняється паління в навчальних корпусах (в аудиторіях, робочих кабінетах тощо). Але навіть у контексті цього, паління на вулиці – це питання моралі: десь можна, а десь – недопустимо. До речі, в Росії прийнятий закон, за яким не можна пити пиво в громадських місцях. У той час, як у нас це все ще вважається за норму.

Напевно вже весь світ визнає паління шкідливим для здоров'я. Досить часто не стільки для того, хто палить, скільки для людей, які його оточують. Мене особливо дивує кількість дівчат, які палять на сьогоднішній день. Мені здається, наша молодь почала наслідувати той дурний приклад, який, скажімо, і в Європі, і в США уже далеко не модний. Це проблема суспільства, і з нею потрібно боротися не стільки наказами, скільки впливом на громадську думку, в тому числі за допомогою мас-медіа. Якщо ж наші хлопці зі СБ когось затримали за паління, то це не значить, що його потрібно одразу вигнати з університету. На перший раз можна попередити: «Хлопці, не порушуйте громадський порядок!».

– Чи відрізняються якимось чином права співробітників та викладачів щодо паління?

– Ні, тому що всі однакові – що студенти, що співробітники. Я ще раз наголосу, що дана ситуація не передбачає таких санкцій, як відрахування із університету, але це один із напрямків громадської роботи. Взагалі-то паління – воно нікому не потрібно.

– А якщо така ситуація повторюється вдруге, втретє?

– На це я відповім: «Подарунки роздаємо не ми». Поки що сьогодні за подібне немає

ніякого штрафу, а тільки громадське занепокоєння. Та це не означає, що можна уникнути відповідальності. Виключення з університету – це крайня межа, все залежить від того, який студент. Якщо останнього декілька разів уже попереджували, а він не реагує, плюс до того студент він ніякий – тягне серсію з двійки на трійку, то існують певні рішення деканату чи спеціальної комісії. Я тільки можу сказати, що студенти в основ-

В.Д. Тетерятник

ному відраховуються з університету за грубе порушення правил внутрішнього розпорядку, які знають всі студенти.

– А яка ситуація зі штрафами стосовно нетверезого стану студента?

– То інша справа. Якщо правопорушник при цьому ще й виявляє непокору – це вже спричиняє виклик міліції, потім справа може бути передана до суду, а суд може винести рішення про адміністративне стягнення. Якщо ж це мінімальний штраф – складається акт і відповідний документ.

– Чи робить Служба безпеки нічні перевірки?

– Наша служба працює цілодобово. На всі дзвінки до СБ (а це міський телефонний та безпосередньо прямий зв'язок) ми реагуємо миттєво. Крім цього, на території КПІ знаходиться територіальний відділ міліції №3 (ТВМЗ) Солом'яняського району. В аварійних, так би мовити, випадках працюємо разом із ними.

Вночі наші хлопці патрулюють студентське містечко. Крім цього, за спільним рішенням ректорату, органів студентського самоврядування, студентського профкому практикується перевірка наших гуртожитків у нічний час, а саме після 22-ї години, коли офіційно повинен наступати режим тиші в усіх гуртожитках. У такий час забороняються крики, пісні, танці, все, що може заважати іншим спати, – таким є відповідне рішення Київської міської ради. Існує

затверджений мною графік, за яким сплановано кожного дня відвідування біля трьох гуртожитків. Звичайно, інформація щодо цього графіка відома тільки нам, бо перевірки були б безглуздими. На жаль, ми стикаємося з постійними фактами, особливо в період сесії, зими, чи то літньої, коли студенти серед ночі виходять на балкон і кричать що є сили: «О, шара, прийди!». Зі скарг багатьох жителів навколишніх будинків стає ясно, що ця «шара» вже протягом багатьох років їм набридли далі нікуди. Люди звертаються в усі інстанції – дзвонять у міліцію, СБ, пишуть листи в ректорат...

Ми розуміємо, що молодь – це є молодь, і після складання того самого екзамену існує традиція, бажання розслабитись, поспілкуватись. Студенти, я знаю, люблять випити з цього приводу пива, можливо, келишок вина. У нас немає сухого закону, це не забороняється. Але ж не треба після цього горланити, вмикати магнітофони на всю гучність та непокоїти інших ще будь-яким чином. Я не кажу, що це масове явище, але ми все-таки робимо попереджувальні рейди по гуртожитках. А ще бувають ситуації, коли на зауваження хлопців з нашої служби правопорушники кидають фрази: «Хто ви нам такі?», «Яке ви маєте право?», демонструючи свою впевненість, яка сильно залежить від кількості випитого. Часто коментують форму службовців СБ – доводиться записувати прізвища таких студентів і діяти відповідно. Я вважаю, що наше завдання – забезпечувати відносний порядок. Зрозуміло, що гуртожиток – це не місце ізоляції, але все повинно бути більш-менш в нормі.

– Щодо форменого одягу ваших хлопців, як відрізнити, що це справді працівник СБ, а не якийсь аферист?

– Наші співробітники мають особливу чорну форму, документи, які посвідчують, що вони з нашої служби. На даному етапі планується ввести ще й бейджик з фотокартками.

– Що є Служба безпеки як організація і які має повноваження?

– СБ – структурний підрозділ, який власне існує за спеціальні позабюджетні кошти, які отримує наш університет. Сьогодні це 36 осіб, які розділені на 4 караули. Тут працюють стовідсотково наші студенти, починаючи з 3-го курсу. Їх добирає сюди наша служба зайнятості університету, студентська філія і, так би мовити, за рекомендацією. Хлопці отримують гроші і при цьому навчаються. Ми діємо на основі законодавчих актів і відповідного розпорядження Київського міського голови. Завдання ж студентів нашого ВНЗ – дотримуватися всіх правил внутрішнього розпорядку університету, бути чесними і високоморальними людьми.

Ірина Рудь

СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ В ПОЛЬЩІ – ШАНС ГАРНОГО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

Наприкінці січня в Києві перебувала делегація керівників Студентського парламенту Республіки Польща. Ця країна для незалежної України в останні роки є чимось більшим, ніж просто сусідньою державою. Саме Польщу бачать першою, коли дивляться з України в бік раніше Європи, а тепер і Євросоюзу. Реформи, які Польща змогла провести в себе за останні роки, має провести й Україна. Як видно, стосується це й студентського самоврядування.

Про те, що таке студентське самоврядування по-польськи, ми попросили розповісти президента Студентського парламенту цієї країни Аркадиуша Дощика.

– Аркадиуш, яка мета Вашого візиту до Києва?

– Ми приїхали за запрошенням директора Фонду сприяння розвитку

студентського самоврядування «Університас», студентського мера Києва Івана Слободяника. З Іваном ми вже реалізували не один спільний проєкт. Ми хочемо розширити наше співробітництво з українськими орга-

(Інтерв'ю із президентом Студентського парламенту Польщі)

нізаціями, зокрема створити проєкти академічних обмінів.

– Розкажіть про те, як функціонує Студентський парламент Республіки Польща?

– Парламент студентів Республіки Польща представляє інтереси студентів усіх ВНЗ країни, яких нараховується близько 400. Ми маємо величезний вплив на керівництво польських ВНЗ: нами створено систему захисту прав студентів, ми стежимо за тим, щоб інформація, яку подають у своїй рекламі університети, відповідала дійсності, 20% Вченої ради кожного з університетів становлять студенти. Без нашої позитивної оцінки жоден закон, що стосується студентів, не може бути прийнятий Польським Сеймом. От уже 2 роки ми розробляємо новий закон про вищу освіту. Працюємо з маршалком Сейму (глава нижньої палати парламенту), із Сенатом (вища палата парла-

менту Польщі), Президентом, Урядом.

Студентський парламент бере активну участь у реалізації Болонського процесу. Незабаром у мене відбудеться зустріч із прем'єр-міністром Польщі, під час якої одним із основних питань буде створення системи грантів, які допоможуть представникам українського студентського самоврядування перейти досвід нашої країни.

Головною позитивною особливістю нашого парламенту є той факт, що ми аполітична організація. Ми працюємо з усіма політичними організаціями, але жодну з них не представляємо. У травні Студентський парламент Польщі відзначить своє 10-річчя, самоврядування ж у нашій країні існує вже 15 років.

– Яка структура Студентського парламенту Польщі?

– У кожному навчальному закладі є студентський парламент, що поєднує парламенти факультетів. Студенти самі вибирають парламент свого навчального закладу, що займається соціальними проблемами (гуртожитки, стипендії), а також організовує культурне життя. Раз на рік делегати від кожного студентського парламенту ВНЗ, а це 450-500 осіб, на з'їзді обирають керівництво Студентського парламенту Польщі. Цей процес обрання відображений у законі "Про вищі навчальні заклади Польщі".

З'їзд обирає Голову парламенту і його 4-х заступників, які курирують відповідні комісії: правову, іноземних справ, культури й соціально-економічну.

Продовження на наступній сторінці >>>

<<< Початок на попередній сторінці

Також з'їздом обирається Рада студентів (складається з 12 членів), що є законодавчим органом. Головою ради є президент Студентського парламенту. Також у нашій структурі існує Ревізійна комісія. Загалом, це 22 особи. Усього ж до організації входить по 5-10 студентів від кожного з 400 польських університетів.

Я також підтримує створення різних комісій, підтримує створення комісії з питань технічних і аграрних ВНЗ, ВНЗ, пов'язаних з культурою, й т.д. У Польщі також існує близько 300 недержавних ВНЗ, для рішення специфічних проблем яких створено окрему комісію.

— Яким чином фінансується Студентський парламент Польщі?

— Студентський парламент Польщі фінансується Міністерством освіти, а парламенти вузів — їхнім керівництвом. Звичайно ж, цих коштів не вистачає, але ми завжди можемо розраховувати на дотації під різні проекти. Раз на рік Міністерство освіти оголошує список проектів, що дотуються, які ми можемо реалізувати. Після вступу в ЄС у бюджет закладає велику кількість коштів на освіту й справи молоді. Якщо не помиляюся, то цього року сума дорівнює приблизно 1,5 мільярда євро.

— Яка Ваша мета роботи в Студентському парламенті?

— По-перше, це можливість спілкування з державними чиновниками. По-друге, це цінний досвід, по-третє, робота в таких організаціях дає більше можливостей гарного працевлаштування. Це неабиякий факт, тому що зараз безробіття в Польщі серед молодих фахівців (випускників ВНЗ) становить близько 40%. Безпосередньо ж наша робота в Студентському парламенті не фінансується, єдине, оплачується відрадження.

— Які, на Ваш погляд, проекти, що успішно проводяться в Польщі, можна реалізувати в Україні?

— У першу чергу, це проекти економічного характеру: студенти віком до 26 років, які створюють свій бізнес, звільнюються від сплати податків. Розвиток системи кредитів і позичок стипендіального характеру, наприклад, польський студент щомісяця одержує певну суму, виплата якої починається через два роки після закінчення університету. Виплата позички триває у 2 рази довше, ніж період, на який вона була видана: дали на 2 роки — виплачуєш 4.

Настасія Скорина

КОРУПЦІЯ ДЕ-ФАКТО

Привіт. Як відомо, нещодавно в «Київському Політехніку» була опублікована стаття, присвячена досить насущній проблемі (або не проблемі?) — корупції в стінах ВНЗ, а саме — у КПІ. І от знову вона — в іншій іпостасі, трохи в іншому напрямку. У «тій» статті були цифри — у цій будуть оцінки, емоційні, якісні й кількісні. Сприймайте її як «критику» на попередню статтю — тому що, фактично, нею вона і є.

У т.ч. думки наших нересічних студентів, які у Вас буде можливість прочитати нижче.

Оксана Шафорост

Як відомо, хабарництво неформально затверджено, як необхідний крок на шляху отримання диплома. Це явище сприймається як належне і неминуче. Однак саме корупція породжує недовіру до нашої системи освіти, і взагалі студенти втрачають стимул до навчання. Особисто я, йдучи на іспит, не хочу думати, що його можна було б купити. Чому хтось повинен вчитися, а інші — проявляти свої матеріальні можливості. Але річ навіть не в цьому.

Проблема полягає в появі спеціалістів, вихованих на традиціях корупції. Де гарантія, що вони не будуть брати винагороди за свої послуги? А про «високу» кваліфікацію робітників, які купили диплом, говорити не доводиться. І, взагалі, я маю право і хочу вчитися у ВНЗ, де немає цього ганебного явища.

Андрій Зубачук

Розглядаючи питання корупції з точки зору студента, який вчиться посередньо, хочеться сказати наступне: дії будь-якої людини формуються під впливом та в рамках зовнішніх обставин. Якщо цей принцип спроектувати на проблему хабарництва, то вийде, що студент дає хабара тільки тоді,

коли в нього є такі можливості. А саме: викладач не проти такої «форми здачі» предмету, а в студента чи його батьків (що є більш

глибинах підсвідомості, відкладає інформацію про те «Хто? Скільки?». Адже існують предмети, які навряд чи знадобляться майбутньому працівнику в його роботі. І, мені здається, буде доречним наостанок навести цитату Балзак з цього приводу: «Жодний ВНЗ не дає конкретних знань — він лише навчає навчатись, аби потім людина могла здобути потрібні знання самостійно». То ж вчіться навчатись.

Це питання складне і неоднозначне, але актуальне сьогодні. Хоча не можна сказати, що воно виникло нещодавно. Адже саме слово «корупція» походить із латинської мови й існує не одне сторіччя. Його можна зустріти майже в будь-якій сфері людської діяльності, воно характерне майже для будь-якої верстви суспільства.

Володимир Наконечний

Чи брали ми коли-небудь хабари, чи купували нас хтось? Мабуть, що так, якщо вважати за хабар ввічливе слово або даровану посмішку дівчини. Людям, які нам подобаються, ми ладні дати фору, на щось закрити очі, а щось гарне — примножити. Ми даємо їм аванс, чекаючи на взаємність.

Якщо ж питання торкається грошового підкупу, то можна сказати, що така форма хабарів порушує всі права на адекватне сприйняття та рівність усіх людей. Бо хтось елементарно має більше грошей, а хтось має достатні знання, хтось собі хоче придбати телевізор, а хтось має проблеми з харчуванням. Та, незважаючи на це, всі ми хочемо рівності та відкритості.

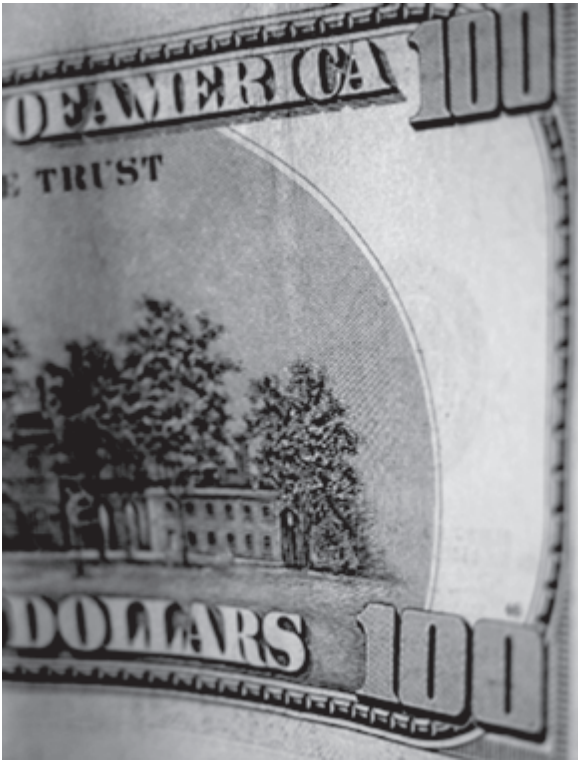
Ми — продукти свого оточення. Якщо студент знає, що викладач вимагає знання, то студент не запропонує йому гроші. І навпаки, якщо студент не дає гроші, то нікому їх брати. Якщо подивитися, хто більше забруднює свої

руки: той, хто бере, чи той, хто дає, то ясно тільки одне, що питання грошової корупції — це проблема для обох сторін, якщо ми хочемо будувати прозоре та чесне суспільство. А для руху в плані вирішення цієї проблеми, ми маємо чесно поставити собі питання: як поводитися в даній ситуації з одного та другого боку? Чи потрібно воно тобі? Чи можна по-іншому? Особисто мені подобається відкритість та справедливість у будь-чому, відсутність підліплених шляхів.

Час розкидати каміння, час збирати каміння... Тепер прийшов час для підведення підсумків. Не приховую, що деякою мірою на висновок буде кинуто тьмів суб'єктивного світосприйняття автора, але в той самий час буду намагатися залишатися об'єктивним. Отже, корупція, попросту кажучи, хабарництво — це погано. І погано як мінімум тому, що це суперечить букві закону (А чи багато Ви знаєте викладачів, що постраждали через це?). Ще це погано тим, що порушується саме процес навчання — замість оволодіння тією або іншою дисципліною студент безсоромно платить гроші і знань, відповідно, не одержує. Але в той самий час чомусь це, якщо й не прощитає, то як мінімум не вимирає — такий вже цей природний хід речей, природна побудова відносин у сучасному (і не тільки) соціумі — так було завжди, так є, і так буде невизначено довго. Також є відомим, що багато знань, які здобуваються у ВНЗ, апріорі марні для багатьох випускників. Зрештою, замість того, щоб добати й зубрити ненависний предмет (від чого користі однаково не буде — здав-забув), студент платить гроші й витрачає цей час на себе, для себе, для своєї користі, та й до того ж знаходить душевну рівновагу, рятуючи себе від непотрібних хвилювань.

Наостанок скажу, що хто і як би її не оцінював, але корупція існує. Боротися з нею чи ні — уже вибір безпосередньо «начальства». Моя ж думка в тім, що усунувати потрібно причину, а не наслідок.

Павло Матрюков

прагматично) є достатня кількість грошей. Якщо нейтралізувати ці дві умови, проблема хабарництва зникне сама собою. Та все ж такі я реаліст, і розумію, що будуть знаходитися викладачі, які не проти трохи покращити свій «бюджет», а більшість батьків студентів завжди будуть прихильно ставитися до своїх дітей у фінансових питаннях. А отже, з моєї точки зору, корупція є невід'ємним атрибутом навчання у вищих навчальних закладах. А відповідно до цього, я ставлюся до цієї проблеми нейтрально і вважаю, що потрібно говорити про неї не в контексті її існування як такої, а в контексті її масштабів.

Спираючись на все вищезазначене, я дійшов висновку, що на даний момент студенту, який складає план здачі сесії, краще акцентувати свою увагу на вивченні предмету. Але при цьому, десь у

КОРУПЦІЯ ДЕ-ЮРЕ

Питання хабарництва — актуальне не лише для освітньої сфери. Дана явище негативно впливає на всі процеси, що відбуваються в суспільстві. Тому не дивно, що законодавець в Кримінальному кодексі України від 5 квітня 2001 року приділяє увагу поняттю «хабар» і розкриває цю тему детальніше у розділі 17 «Злочини у сфері службової діяльності». Завдання кодексу — анулювати (принаймні мінімізувати) прояви хабарництва.

Якщо попередня частина статті була викладена з акцентом на соціально-побутові причини, то суть другої частини полягає в окресленні конкретного правового поля, яке регулює весь перелік питань, що стосуються хабарництва.

КК України передбачає три складові злочину: одержання хабара (ст.368), давання хабара (ст. 369), провокація хабара (ст. 370).

Але не все так просто, як здається, дати-то можна, але кому? Викладачу? Це не можливо!

Одразу необхідно з'ясувати «приналежність» викладача до суб'єкта злочину по даних складових злочину. Особою, яка може бути притягнена до кримінальної відповідальності, має бути службовець.

Глумачення даного поняття викладено в примітках 1 і 2 ст. 364: «Службова особа — це особа, яка постійно чи тимчасово здійснює функції представників влади, а також обіймає посаду на підприємствах чи організаціях, пов'язану з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-розпорядчих обов'язків, або виконує такі обов'язки за спеціальним повноваженням».

Для більшої переконливості варто згадати додаткові джерела, які аналогічно трактують поняття службової особи (ЗУ «Про державну службу» від 16.12.1993, постановою Пленуму Верховного Суду «Про судову практику у справах про хабарництво»).

Іншими словами, викладач не є службовою особою, відповідно суб'єктом злочину бути не може, за винятком одного випадку, коли викладач вузу (професійний працівник) виконує організаційно-розпорядчі чи адміністративно-розпорядчі функції.

Отже, дії щодо одержання матеріальних цінностей викладачем ВНЗ, визначати як хабар буде юри-

дично неграмотним. Якщо людина знайшла на дорозі гроші і забрала їх собі, це те саме, що викладач візьме гроші у студента. Це не хабарництво, а більше схоже на безпідставне збагачення викладачем, яке не карається законом України. Категорія належить до «компетенції» цивільного права і може бути темою наступного дослідження, зважаючи на її об'ємність.

Та все ж такі, незважаючи на таку юридичну оцінку цього питання, ступінь відповідальності кожного викладача нітрохи не зменшується. А можливо навіть збільшується, тому що все переноситься у площину моралі. Адже карою за хабарництво в даному випадку буде лише глас свого сумління та криві погляди знайомих. А що може бути гірше, ніж втрачати самоповагу та поваги інших? Усе це стосується і студентів. Відсутність кримінальної відповідальності не дає права провокувати викладача взяти хабара.

І взагалі, ця стаття має на меті не спонування до корупційних дій студентів чи викладачів. Ми всього-на-всього спонукаємо вас називати речі своїми іменами. Передача грошей викладачу — це не хабар, це — купівля екзамену чи заліку, що принципово нічого не змінює. Адже мораль завжди залишається мораллю.

Віталій Глеваськів

Перша сесія

Скільки думок переповнюють голову першокурсника перед сесією: здам — не здам, на перездачу підеш — солдатські чоботи вдянеш. І кожної ночі уві сні тобі являється покровителька студентів — «шара».

Ось і настав перший екзамен... Заходиш в аудиторію, береш білет. Дивись на завдання і думаєш: «Що це за китайська грамота?» Потім синдром короткотривого склерозу минає і починаєш згадувати, що ця тема в конспекті відсутня, мабуть це тому, що і самого конспекту не існує. Як добре, що біля тебе опинився щедрий на шпаргалки одногрупник, і ось ти отримувеш у заліку перший запис: «задовільно».

Через три дні другий екзамен. О дванадцятій годині ночі лунають гучні заклики студентів «ШАРА!», які повисовували залікові книжки у квартирки, а ти все продовжуєш відкривати нові закони на сторінках своїх лекцій. Пройшов і цей іспит, а за ним третій, четвертий... І ти вже знаєш, що когось із твоїх друзів чи знайомих більше не побачиш в університеті.

Саме тепер настає час переосмислення свого ставлення до екзаменаційного життя. Дехто робить висновок, що потрібно було краще навчатись протягом семестру, відвідувати усі заняття, тоді б не довелось за два тижні освоєвати весь матеріал і залишатись на додаткову сесію. Одразу ж даєш собі тисячу нездійснених клятв, що візьмешся за розум, адже все-таки краще отримувати стипендію, ніж догану від батьків. Разом із тим починаєш розуміти, як потрібно ставитись до кожного випадка, біля якого з одногрупників і на якому іспиті краще сісти. Інші ж повністю задоволені своїми успіхами і продовжують вести звичний спосіб навчання.

Але всі сходяться в одному: добре, що сесія закінчилась. Тепер кожен із першокурсників може з гордістю сказати: я — студент.

Оксана Шафорост

Шеф редактор:
Андрій Зубачук (ФС АМ-34)

Головний редактор:
Іван Шинкаренко (ФС АМ-34)

Верстка та технічна підтримка:
Сергій Гуринов (ФЕЛ ЗДЕ-31)

Контакти:
тел.: 8(068)3225189,
8(068)7000280

Наші журналісти:
Оксана Шафорост (ФЕА ЕК-41)
Володимир Наконечний (ФЕА ЕП-31)
Анастасія Скорина
Павло Матрюков
Ірина Рудь (ФС СР-31)
Віталій Глеваськів (ФП СТ-23)

З усіх питань звертатися за адресою:
info@mps.org.ua

КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ: досвід Великобританії

Усім відомі досягнення британської науки — закони Ньютона, рівняння Максвелла, еволюційна теорія Дарвіна, будова атома Резерфорда, структура молекули ДНК, геном людини, клонування тварини. Великобританія продукує 5% світової науки і створює необхідні умови для співпраці з кращими вченими світу. Сьогодні вона може бути прикладом в організації фінансування наукових досліджень і в комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності, які створені в університетах країни.

У 1993 р. британський уряд видав Білу Книгу під назвою "Реалізація нашого потенціалу", у якій виклав стратегію створення багатства країни та покращення якості життя населення завдяки розвитку науки та нових технологій. Уряд надає кошти університетам для підтримки їх конкурентоспроможності, сприяє створенню малих і середніх підприємств та нових інноваційних структур. Інноваційний процес розглядається ключовою умовою економічного зростання країни. Інновації стимулюють інвестиції в науку, приводять до розвитку нових продуктів, процесів та послуг. Витрати на науку у 2002 р. становили 2,2% від ВВП. Суттєвий внесок національних інвестицій у науку (близько 60%) роблять британські компанії. Найкраще фінансуються фармацевтика та біотехнологія — 36,7%, космічна та оборонна галузі — 9,8% від загальних витрат на науку.

Освітою у Великобританії опікується департамент освіти, а наукою — департамент торгівлі та промисловості. Департамент освіти відповідає за сферу дошкільної підготовки, освіту школярів та навчання в університетах і коледжах. Департаменти є політичними структурами, а всю організаційну роботу виконують різні виконавчі агенції. Наприклад, до виконавчих агенцій департаменту торгівлі та промисловості відноситься Патентний офіс, який займається патентами, проектами, торговельними марками та авторським правом. Він визначає національну та міжнародну політику щодо об'єктів інтелектуальної власності (ОІВ). У Великобританії існує децентралізація розподілу коштів на проведення наукових досліджень та

широка мережа рад, комітетів, доглядних груп, які відіграють важливу роль у формуванні політики держави. Держава надає кошти університетам залежно від їх рейтингу, який визначається 1 раз на 4 роки за існуючою системою оцінки діяльності університетів.

Основну роль в організації та проведенні наукових досліджень, плануванні та державному фінансуванні найбільш прогресивних розробок, сприянні комерціалізації ОІВ, формуванні основи для прийняття політичних та економічних рішень стосовно науки відіграють Ради досліджень. Вони є незалежними громадськими організаціями, відповідальними перед офісом науки та технологій департаменту торгівлі та промисловості. Ради досліджень підтримують дослідження в університетах через гранти та програми для студентів старших курсів.

Уся інтелектуальна власність, яка створена науковцями і студентами університетів Великобританії, належить університетам. Університет допомагає вченим комерціалізувати результати своєї наукової діяльності. Процес комерціалізації проходить успішно за наявності трьох складових: ОІВ в університеті; спеціального підрозділу з трансферу технологій; замовників ОІВ. Університет повинен бути лідером розвитку цього процесу, інакше він може не отримати своєї долі прибутку від комерціалізації ОІВ.

Політика університетів Великобританії щодо інтелектуальної власності полягає у "праві першого" на ліцензування ОІВ. Якщо університет не хоче комерціалізувати цей ОІВ, то це право повертається до науковця, який може це зробити в іншій компанії. Останніми роками в університетах змінюється політика відносно патентування: патенту-

ються лише ті ОІВ і тоді, коли буде їх впровадження.

При університетах створено дочірні компанії (товариства з обмеженою відповідальністю), які займаються процесом комерціалізації наукових розробок університету. Коли вчений бажає комерціалізувати наукову розробку, він звертається до такої компанії, де спочатку розробку оцінюють, а потім вирішують чи варто її патентувати та ліцензувати, чи варто створити мале підприємство (МП). У випадку, коли необхідно провести додаткові дослідження,

в університетах є спеціальний венчурний фонд. Один раз на місяць інноваційний комітет під головуванням віце-президента університету вирішує кому, скільки і на який період (від 3 до 12 місяців) виділити кошти на проведення досліджень. За рахунок додаткового фінансування розробки зростає частка акцій університету в новій компанії — МП. МП може увійти у бізнес-інкубатор університету, а згодом перейти у науковий парк. Наприклад, бізнес-інкубатор університету Манчестера — University of Manchester Innovation Company

(UMIC) є 100% власністю університету. Керівник UMIC звітує перед віце-президентом університету, який є головою ради директорів UMIC. Бізнес-інкубатор має свою будівлю, надає малим підприємствам приміщення та необхідні послуги. UMIC має також додаткове фінансування Європейського Союзу. МП знаходяться у бізнес-інкубаторі від 12 до 18 місяців, після чого виходять із його складу.

У 1994 році при університеті Манчестера створено науковий парк — Manchester Science Park (MSP). Акті MSP розподілені на 3 частини: 1/3 належать місту, 1/3 — університету та 1/3 — інвесторам. Місто зацікавлене у збільшенні кількості робочих місць, університет — у комерціалізації ОІВ та працевлаштуванні випускників. MSP має 20 тис. кв. м площі для лабораторій та офісів у 2-х будинках. Компанії орендують приміщення від 6 місяців до 3 років. Зараз у MSP 80 компаній. Ніяких фінансових пільг компанії, що входять до складу наукового парку, не мають. Вартість оренди у MSP така сама, як у місті. Компанії приваблює бренд університету і MSP та близьке розташування до науковців.

До речі, університет Манчестера є одним із найбільших університетів Європи (34 тис. студентів, 9 тис. викладачів). Він входить до 25 кращих університетів світу. Університет виступив з ініціативою "Манчестер — столиця знань". Мета — відродити місто, яке базується на знаннях. Один із 8 віце-президентів Манчестерського університету відповідає за економічний та інноваційний розвиток. До кола його обов'язків входить комерціалізація ОІВ, зв'язки з промисловістю, створення системи заохочення для винахідників. Прибуток

університету безпосередньо залежить від ліцензування ОІВ. Відбір кандидатів для виконання наукових досліджень здійснюється з урахуванням рівня комерціалізації їх винаходів.

Для комерціалізації ОІВ при Оксфордському університеті створено ТОВ "ISIS Enterprise". ISIS повністю належить університету, який призначає керівників компанії, визначає їм заробітну плату. Заснований на початку XII століття, один із старіших університетів світу — Оксфордський університет — вважається найбільш інноваційним університетом Великобританії. При раді університету існує дорадча група з питань інтелектуальної власності. Науковці університету звертаються до ISIS, яке займається патентуванням, ліцензуванням, шукає інвесторів для фінансування впровадження, складає бізнес-план, проводить юридичні консультації. ISIS оплачує всі витрати на отримання патентів (2,4 млн. дол. за 2004 р.). Чистий річний прибуток, який отримує ISIS від комерціалізації ОІВ, розподіляється між науковцями, університетом та факультетом.

ТОВ типу ISIS, які займаються комерціалізацією ОІВ, призначені для пошуку замовників ОІВ, встановлення юридичних відносин із споживачами ОІВ, зменшення часу на впровадження ОІВ та передачі знань у суспільство.

Тому можна зробити висновок, що при університетах Великобританії, поряд з інноваційними структурами (бізнес-інкубаторами, науковими та технологічними парками), існують організації, які успішно займаються комерціалізацією наукових розробок і ув'язують інтереси усіх і кожного, хто має відношення до ОІВ (науковців, університетів, його інноваційних структур, промисловців, юридичних та фінансових компаній). Досвід системи комерціалізації інтелектуальної власності Великобританії є важливим для трансформування існуючої системи охорони прав інтелектуальної власності в Україні.

В.А. Барбаши,
заступник проректора
з наукової роботи

В. П. Є РМАКОВ — МАТЕМАТИК І ПЕДАГОГ

11 березня 2005 р. виповнилося 160 років з дня народження Василя Петровича Єрмакова (1845-1922) — видатного математика, професора (1888), чл.-кор. Петербурзької академії наук (1884), одного із засновників Київського фізико-математичного товариства (1889), першого завідувача кафедри математики Київського політехнічного інституту.

До кола наукових інтересів В. П. Єрмакова входили теорія збіжності рядів, вивчення функцій на максимум і мінімум, варіаційне числення, теорія диференціальних рівнянь та теорія спеціальних функцій, алгебра й теорія чисел.

Його перу належать понад 150 наукових праць і надзвичайно популярні підручники й навчальні посібники з математики і механіки. Особливою його заслугою в історії математичної освіти була організація і видання «Журнала елементарної математики» (1884-1886) та його продовження — «Вестника опытной физики и элементарной математики».

У серпні 1889 р. В. П. Єрмаков був запрошений на кафедру вищої математики шойно організованого Київського політехнічного інституту, при створенні якого особлива увага зверталася на високій теоретичний рівень підготовки майбутніх інженерів, зокрема, за курсом вищої математики.

В.Петренко

В. П. Єрмаков приділяв велику увагу методиці викладання математики. Намагався подавати матеріал коротко, просто, але достатньо повно. Такі ж риси були притаманні його підручникам, що були дуже популярними серед студентів.

З деякими думками з приводу викладання математики, що їх Василь Петрович виклав у вступі до першої частини свого курсу лекцій "Анализ бесконечно малых величин. Дифференциалы, интегралы и дифференциальные уравнения" (1907) знайомимо читача.

По системі Огюста Конта, математика вважається простішою наукою, а соціологія найбільш складною. Якщо це положення верно, то математика повинна бути доступна для всіх, а соціологія тільки для видатних умов. В дійсності ми спостерігаємо зовсім інше: математика доступна не багатьом, а соціальні науки розуміють усі. Происходить це оттого, що в математикі не можна робити помилок, а в соціальних науках помилка є нормою. Математика доступна не багатьом, а соціальні науки розуміють усі. Происходить це оттого, що в математикі не можна робити помилок, а в соціальних науках помилка є нормою. Математика доступна не багатьом, а соціальні науки розуміють усі.

Говорять, що для вивчення математики потрібні особливі здібності; це мнение ошибочно; для математики нужно логически правильное мышление. При правильном воспитании эта способность может быть развита у каждого ребенка. Цель школьного обучения должна заключаться в развитии логически правильного мышления. Однако эта цель не достигается, так как все школьное обучение сводится к упражнению памяти, даже математику учат на память.

Иногда ученик и понимает математику, но не умеет ясно изложить своих рассуждений. Проходит за давние вопросы, чтобы убедиться в понимании ученика. Таким образом, для изучения математики необходима еще способность правильно и ясно излагать свои мысли. Развитие этой способности в школе должно лежать, главным образом, на преподавателе русского языка и словесности.

Математику нельзя изучать на память. Такого взгляда придерживаются уже многие преподаватели. Но есть один дефект в преподавании, на который следует обратить серьезное внимание. На приемном экзамене в Политехникуме предложена задача: написать выражение синуса через тангенс. Экзаменирующийся отвечает, что не учил формул на память и просит дать время подумать, и думает над составлением такой простой формулы больше часа. В школе ученик часто говорит: дай мне подумать. Ученик думает, учитель ждет,

Книги В. П. Єрмакова у НТБ ім. Г. П. Денисенка

время бесплодно уходит. Но действительно ли ученик думает, т. е. рассуждает? Нет, тут действует просто память: ученик припоминает, на какой странице учебника и как доказывалась нужная формула. Вот почему не следует ученикам позволять думать. Если ученик затрудняется в ответе, нужно его навести, кое-что подсказать. Таким образом сберегается время, ученик

приучается постепенно рассуждать и быстро соображать. Для успешного изучения математики необходимо развивать быстроту сообразительности.

Для успешного изучения математики необходима еще критическая способность. Студент, обладающий этой способностью, должен отчетливо сознавать, что он понимает и чего не понимает. Эта способность встречается лишь у весьма немногих студентов; большинство учит на память и серьезно утверждает, что все заученное ими они понимают. Случается иногда, что студент прекрасно отвечает теории, но становится в тупик над самую простую задачу: при этом скажет такую несообразность, которая ясно показывает полное непонимание предмета. Студент получает неудовлетворительный балл и остается в высшей степени недоумен, утверждает, что он все знает, что на все вопросы, кроме одного, отвечал хорошо. Чтобы убедить такого студента, приходится задавать еще такие вопросы, в которых обнаруживается непонимание предмета; на это тратится много времени на экзамене. Много тратится времени на экзамене еще и по той причине, что студенты слишком долго думают, т. е. в сущности припоминают страницы книги, формулы и чертежи.

Итак, для успешного изучения математики необходимы четыре способности: 1) логически правильное рассуждение, 2) способность толково и ясно излагать свои мысли, 3) быстрота сообразительности, 4) критическая способность.

Эти способности необходимы и при изучении каждой науки, но без этих способностей, особенно без первой, изучать математику невозможно. Лицо, обладающее последней способностью, оказывается быстрыми успехами в науках.

В. П. Єрмаков

“ДНІ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ” інститутів, факультетів та кафедр НТУУ “КПІ” у 2005 р.

Шановні майбутні абітурієнти!

Уже скоро вас очікує важлива подія у вашому житті – завершення навчання в рідній школі, де під турботливим оком наставників-учителів ви опанували основи Всесвіту, набували необхідних знань та вмій для того, щоб впевнено зробити наступний крок – вступити до вищого навчального закладу.

Одним із відповідальніших етапів цього кроку є вибір майбутньої професії. Правильно обрана професія гармонізує особисті та громадські потреби, забезпечує задоволеність процесом праці та його результатами, дає можливість максимального прояву творчості, емоційної наснаги, більш повного здійснення життєвих планів та задумів. Багато хто з вас, напевно, вже вирішив питання в якому вищому навчальному закладі навчатися і за якою спеціальністю. Але ніколи не буде зайвим ще раз переконаватися в правильності вашого вибору. Тому, хто ще не визначився, треба це зробити якомога раніше. Інформацію щодо цього ви можете отримати з рекламних видань, спеціальних довідників, порад батьків, знайомих, студентів тощо.

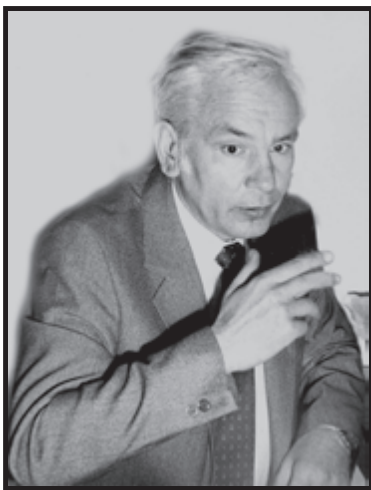
Прекрасну можливість правильно зорієнтуватися і перевірити себе дають “Дні відкритих дверей” факультетів і кафедр університету, а також участь у конкурсах і олімпіадах, які там проводяться. Ми надаємо вам інформацію щодо цього і запрошуємо до активної участі в цих заходах.

Бажаємо успіхів!

Інститут / факультет	Термін проведення		Місце проведення (корпус, ауд.)	Телефон
	Дата	Час		
Навчально-науковий комплекс “Інститут прикладного системного аналізу” (ННК “ІПСА”)	22.03.05	16-00	18к., ауд. 302	236-39-87
Фізико-технічний інститут (ФТІ)	10.04.05	12-00	18к.	454-98-75
Інститут енергозбереження та енергоменеджменту (ІЕЕ)	16.04.05	10-00	22к., ауд. 309-а	241-76-37
Інститут телекомунікаційних систем (ІТС)	21.04.05	15-00	30к., ауд. 402	241-68-96
Видавничо-поліграфічний інститут (ВПІ)	20.04.05	14-00	8к., ауд. 36	454-97-68
Механіко-машинобудівний інститут (ММІ)	01.04.05	15-00	1 к., 214 ауд.	454-94-62
Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації (ВІТІ)	26.03.05	10-00	вул. Московська 45/1, ауд. 238	454-93-50 280-68-65
Факультет електроніки (ФЕЛ)	08.04.05	16-00	12 к.	241-86-06 414-91-03
Факультет інформатики та обчислювальної техніки (ФІОТ)	14.04.05	15-30	18 к., 304 ауд.	454-94-10 241-95-74
Міжуніверситетський медико-інженерний факультет (ММІФ)	18-19.03.05	8-30	вул. Янгеля 16/2 (студентська поліклініка КПІ) ауд. 5-13 (5 поверх)	241-97-24
Факультет прикладної математики (ФПМ)	21.03.05	15-00	19к., ауд. 345	241-68-77
Факультет біотехнологій і біотехніки (ФБТ)				
➤ Кафедра промислової біотехнології	22.04.05	14-00	4 к., ауд. 273	241-76-13
➤ Кафедра екобіотехнології та біоенергетики	12.04.05	14-00	4к., ауд. 182	241-68-84, 454-97-79
➤ Кафедра біотехніки та біоінженерії	09.04.05	12-00	4 к., ауд. 5	454-94-51

Інститут / факультет	Термін проведення		Місце проведення (корпус, ауд.)	Телефон
	Дата	Час		
Факультет лінгвістики (ФЛ)	28.05.05	10-00	7к., ауд. 617 7к., ауд. 601 7к., ауд. 701 7к., ауд. 632	241-86-57 241-86-58 241-68-01 241-86-11
Хіміко-технологічний факультет (ХТФ)				
➤ Кафедра кібернетики хіміко-технологічних процесів	20.04.05	15-30	4к., ауд. 287	241-76-12 454-94-01
➤ Кафедра технології електрохімічних виробництв	20.04.05	15-30	4к., ауд. 138	241-76-06 454-97-34
➤ Кафедра органічної хімії та технології органічних речовин	23.03.05	15-30	4к., ауд. 123	454-98-89
➤ Кафедра технології неорганічних речовин та загальної хімічної технології	23.03.05	14-30	4к., ауд. 145, 147	241-76-11 454-97-35
➤ Кафедра хімічної технології кераміки та скла	22.03.05	15-30	21к., ауд. 410	241-76-14 454-97-78
➤ Кафедра хімічної технології композиційних матеріалів	24.03.05	15-30	21к., ауд. 306	241-76-09 454-97-96
Факультет менеджменту та маркетингу (ФММ)				
➤ Кафедра математичного моделювання економічних систем	24.03.05	15-00	7 к., 317 ауд.	454-98-59 241-95-59
➤ Кафедра міжнародної економіки	12.04.05	15-00	1 к., 244 ауд.	454-98-60
➤ Кафедра економіки і підприємництва	23.04.05	13-00	7 к., ауд. 522	454-98-58
➤ Кафедра промислового маркетингу	11.04.05	14-00	1 к., ауд. 193-а	454-98-62 241-77-05
➤ Кафедра менеджменту	07.04.05	14-00	1 к., ауд. 246	241-77-10
Радіотехнічний факультет (РТФ)	20.05.05	15-00	17к., ауд. 424	241-86-87, 454-94-23
Факультет права (ФП)	17.05.05	11-00	19к., ауд. 325	236-09-25
Факультет соціології (ФС)	23.05.05	16-00	7к., ауд. 534	454-90-22
Приладобудівний факультет (ПБФ)	09.04.05	12-00	1к., ауд. 201	454-94-85, 454-94-84
Зварювальний факультет (ЗФ)	22.04.05	15-00	23к., ауд. 216	241-76-41
Інженерно-фізичний факультет (ІФФ)	25.05.05	15-00	9 к., ауд. 101	241-68-14
Факультет авіаційних і космічних систем (ФАКС)	22.03.05	15-00	28к., ауд. 219	241-86-15
Інженерно-хімічний факультет (ІХФ)	20.04.05	14-00	19к., ауд. 306	241-97-20
Факультет електроенергетичної та автоматичної (ФЕА)	04.04.05	15-00	20к., ауд. 3	241-66-77
Теплоенергетичний факультет (ТЕФ)	30.03.05	16-00	5к., ауд. 3	241-75-98
Факультет фізичного виховання і спорту (ФФВС)				
➤ Кафедра підготовки фахівців з фізичного виховання та спорту	19.05.05	15-00	24 к., ауд. 315	236-11-53 241-68-19
➤ Кафедра фізичної реабілітації	21.04.05	15-00	24 к., ауд. 321	241-68-19

Ігор Леонідович Обозненко

26 лютого 2005 року пішов з життя Ігор Леонідович Обозненко – вчений і педагог, доцент НТУУ “Київський політехнічний

інститут”, у стінах якого працював більше 40 років.

Видатний педагог і науковець у галузі гідроакустики Ігор Леонідович Обозненко гармонійно успадкував таланти своїх предків – прадіда адмірала А.Слагіна і дідуся К.Смірягіна, видатного педагога, викладача і директора Києво-Фундуклівської гімназії.

Його творча діяльність розпочиналася у сувору добу “холодної війни”. І.Л.Обозненко брав активну участь у розробці гідроакустичних комплексів, що були на озброєнні Військово-Морського Флоту СРСР та склали гідну конкуренцію аналогічного озброєння США.

Учень М.І.Карновського Ігор Леонідович Обозненко успадкував наукові традиції радянської школи гідроакустиків. Його праці (більше за 300) охоплюють надзвичайно широкий спектр науко-

вих досліджень від антенної техніки та проблем класифікації підводних об'єктів до медицини. Вони становлять вагомий внесок у вітчизняну та світову акустику і вшановані в науковому світі. Ігор Леонідович Обозненко – дійсний член Російського та Американського Акустичного Товариств, дійсний член Американського Фізичного Товариства.

Він був щасливою людиною, мабуть тому, що наукова діяльність стала змістом його короткого (65 років), але прекрасного життя. Саме про це говорили його колеги і студенти минулих випусків, які й проводили Ігоря Леонідовича в останню путь...

Разом із родичами пам'ять видатного вченого і педагога вшановують його колеги та численні учні, які плідно працюють в усіх куточках Земної кулі.

Колеги, друзі, учні

Весна...

Фото В. Ігнатовича

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут»

☎ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221

☎ 241-66-95; 22-09

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ІГНАТОВИЧ

Редактор
Н.С.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка
І.Й.БАКУН

Комп'ютерний набір
Л.М.КОТОВСЬКА

Коректор
О.А.КІПХЕВИЧ

Рєєстраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня АТЗТ «Атопол»,
м. Київ, пр. Московський, 9

Тираж 1500

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори. Позиція редакції не завжди збігається з авторською.